

„Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

*Gondolatok egy évforduló kapcsán egy matematikatanárról
és szellemi hagyatékáról*

BONIFERT DOMONKOSNÉ

bonine@jgypk.u-szeged.hu

Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, ny. főiskolai docens

Méltán lehetünk és vagyunk is büszkék azokra a régvolt műhelyekre, melyekben sok-sok évtizeden át, megszervolt rangos iskolanemzetünk számára, kiváló tanárok sokaságát képezték. Ilyen volt a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola is, ahol

DR. BONIFERT DOMONKOS

1960-tól kiváló oktatóitól tanult szakmát és emberséget, s kiknek később, 1971-től a Matematika Tanszéken kollégája lett.

Itt igyekezett továbbadni tanítványainak a szakmán túl azt az üzenetet, melyet tanáraitól örökölt:

„Életed legfontosabb pillanata a jelen pillanat, legfontosabb embere, akivel most kell leülnöd beszélgetni, legfontosabb tette pedig a szeretet.”

Talán ennek köszönhető az a tisztelet és szeretet, mellyel hajdan volt tanítványai a mai napig emlékeznek rá. Akiknek sikeresen bebizonyította, hogy a *„ 2×2 mindig 4, sem nem egy kicsivel több, sem nem kevesebb, mert, ha innen nézzük, más, vagy ha onnan nézzük, akkor megint más.”* A *„ 2×2 igazsága”* Bonifert Domonkos egész életének alapvető imperatívusza volt, melyet tanítványai hamar felismertek, ezért mércévé, példaképpé váltott.

Nevét ma, a volt tanítványok, a sok száz matematikatanár tiszteletéből adódóan többek között alapítvány, egy szegedi általános iskola, egy nemzetközi matematikaverseny, szakkönyvek, zeneművek is őrzik.

A szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskola

A Bonifert Domonkos Matematika Tagozatos Általános Iskola névadója alkalmából tanítványai többek között így emlékeztek rá:

- „Szerettük kifogástalan szakmai felkészültségét és tudását, széles látókörét, műveltségét, empátiáját, intellektuális humorát, karizmatikus egyéniségét.”
- „Megtanultam tőle a perceptív változatosság elvét, elérve azt, hogy több aspektusból is tudok látni, és nem csak nézni dolgokat.”
- „Megtanultuk, hogy az értelemhez az érzelmek mutatják az utat, s az érzelmekhez az értelem alázatával is lehet közeledni.”
- „Megtanultam, hogy a racionális sem triviálisabb, mint az irracionális.”

- „Megmutatta, hogy a matematikatanítás módszertana sokkal szorosabb kapcsolatban áll a matematikatudománnyal, mint ahogy azt a pedagógia általában kezeli.”
- „Vallotta, hogy a tanár legnagyobb felelőssége, hogy észrevegye tanítványában az értékeket.”
- „Megkaptuk tőle a tanári hivatás lényegét is meghatározó illyési üzenetet:

*„Dolgozom: küzdve alakítom
nemcsak magamat, aminő még lehetek,
akinek jövőjét az »ihlet óráin« gyanítom:
formálok azt is, amivé ti
válhattok – azt munkálom én ki:
azt próbálok létre idézni,
azt a lényt, ki még csak agyag bennetek
s halvány akarat, ...”*

Bonifert Domonkos 2002-ben bekövetkezett halálát követően a családja úgy határozott, hogy nevével fémjelzett alapítványt hoz létre, melynek segítségével támogatni kívánják azt a tehetséggondozó munkát matematikából, amit életében ő évtizedeken át folytattott.

Így 2002 szeptemberében bejegyzésre került az egykori alma mater székhelyével (Pk. 60. 135/2002 számon) a Bonifert Domonkos Alapítvány, melynek ekkor megfogalmazott célja többek között a tehetséges tanulók matematikai tanulmányainak támogatása, matematikai versenyek szervezése és finanszírozása, autentikus módszertani kiadványok megjelenítése, valamint a matematika szakos tanító- és tanárképzés patronálása.

Az alapítvány 2003-ban társult a Csongrád Megyei Matematika-, Fizikatanárok Szegedi Alkotóműhelyéhez, valamint az Ifjú Tehetségekért Jövők Érdekében Egyesülethez, hogy az egyre nehezebb anyagi helyzetben kölcsönösen támogassák egymást, hogy ne lehessen akadály a általános iskolás tanulók tehetséggondozásának, versenyeztetésének.

A Bonifert-tanítványok – s immár a hozzájuk csatlakozó fiatal kollégák sokasága – rendkívüli lelkesedéssel és szakmaszeretettel végzik mind a mai napig ezt a nemes munkát, melyre értékevalvált világunkban egyre nagyobb szükség van.

Az alapítványhoz 2008-tól társult a Juhász Gyula Alapítvány, így megadatott a lehetőség, hogy a matematika mellett az anyanyelvi oktatást és nevelést is segítsük itthon és határainkon túl egyaránt.

Az alapítvány néhány tipikus tevékenysége, melyeket évről évre folyamatosan végez:

- Bonifert Domonkos Nemzetközi Matematikaverseny szervezése és lebonyolítása.
- Matematika témájú publikációknak hazai és külföldi folyóiratokban való megjelentetésének anyagi támogatása.
- Matematika szakos hallgatók díjazása a legjobb matematika-szakdolgozatok, OTDK-dolgozatok vonatkozásában.
- Tanító szakos hallgatók matematika oktatását segítő, házi jegyzetek kiadása.
- Tehetséggondozó tanárok díjazása.
- Hazai és határainkon túli magyar diákok matematikai tehetséggondozó táborokba történő befizetése, e táborok fenntartásának anyagi segítése.
- Határainkon túli magyar iskolák számára könyvadományok gyűjtése és célba juttatása.

- A SZTE-en tanuló, határainkon túli diákok anyagi támogatása.
- Szabadkai Matematikaversenyeknek könyvademánnyokkal történő támogatása.
- Kárpát-medencei Implom József Középiskolai Helyesírási Verseny rendszeres anyagi segítése.
- A Baka István-verseny támogatása.
- Fiatalkorúak büntető intézetében lakó, érettségire készülő tanulók matematikakorrepetálása.

A volt tanítványokból, s az ő diákjaikból verbuválódott népes csapat munkáját összefogó és szervező két kolléga, Juhász Nándor és Udvarhelyi Csaba évről évre, lelkes és kitartó munkával bizonyítja, hogy a válságokban bővelkedő világunkban legfontosabb megújuló energiaforrásunk a gyermeki tehetség, tehát ennek gondozása elsőrendű kötelességünk.

A Bonifert Domonkos Nemzetközi Matematikaverseny

A verseny a 2013/2014-es tanévben a tizedik fordulójához érkezett. A versenyen, mely éves szinten négy, levelezős fordulóból és az ezt követő döntőből áll, 3. osztályosoktól 8. osztályos tanulókig vehetnek részt. Felhívásainkat és korosztályokra adresszált feladat-sorainkat az interneten tesszük közzé. Legnagyobb örömünkre a versenyzők száma egyre növekszik, ma már éves szinten, 700-800 diákkal dolgozunk együtt, akiknek mintegy a fele határainkon túli magyar iskolák tanulója.

Didaktikai szempontból versenyünk egyik fő pozitívuma, hogy a beküldött feladat-sorok megoldásait kijavítjuk, értékeljük, s visszajuttatjuk a készítőjéhez, hogy mind a pozitív, mind a negatív megjegyzéseinkből okuljon. Ezt a visszacsatolást a diákok és tanáraik igen értékelik. A döntőre az év során legmagasabb pontszámot összegyűjtött 200-300 tanulót hívjuk be, akik zárthelyi körülmények között dolgoznak, bizonyítva matematikai felkészültségüket, ötletgazdagságukat, e tantárgy iránti elhivatottságukat.

Az évfolyamonként legmagasabb pontszámot gyűjtött 5-6 tanuló könyv- és tárgyjutalomban részesül, melyet az ünnepélyes díjkiosztón személyesen vehetnek át. Bizony igen megerősít bennünket, amikor ezeken az alkalmakon a sok száz kilométerről is ide zárán-dokolt szülőkkal, tanárokkal, s nem utolsó sorban kisdíákokkal személyesen találkozhatunk.

A 2010-es ünnepélyes díjkiosztó néhány, ötödik osztályos résztvevője

Mint említettük, az idei tanévben a tizedek fordulót rendezzük meg. Ez ad alkalmat arra, hogy feladatsorainkat közzétegyük, hogy kollégáink, tanítványaink minél többen hasznosíthassák.

A tíz év alatt összegyűlt 1200 feladatot és megoldásaikat, háromkötetes gyűjtemény formájában kívánjuk megjelentetni. A három kötetben, a matematika fejezetei szerint rendezve, korosztályok szerint csoportosítva közöljük feladatainkat. A 3–4. osztályosoknak szántak az 1. kötetben, az 5–6. osztályosoké a 2. kötetben, a 7–8. osztályosoké a 3. kötetben szerepelnek. Mivel több olyan feladatunk van, melyekhez a tanulók különböző helyes megoldásokat társítottak, szándékaink szerint ezeket mind szerepeltetjük. A kötetek megjelentetésében és terjesztésében segítségünkre van a Módszertani Közlemények folyóirat, mely munka felvállalásáért ez úton is hálás köszönetet mondunk.

Azt mondja a Szentírás: *„Aki magot ad a magvetőknek, dúsan árasztja jósága magvait.”* Hiszünk benne, hogy Bonifert Domonkos nyomdokain haladva gazdag termésre számíthatunk.